

กระบวนการนำเสนอข่าวของสื่อมวลชนกรณีพระยันตระ

นางสาวจันทร์จิรา แม่สุวรรณ



สถาบันวิทยบริการ  
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาโทศาสตรมหาบัณฑิต

ภาควิชาการสื่อสารมวลชน

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ปีการศึกษา 2539

ISBN 974-636-452-9

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

I 17349077

PROCESS OF MASS MEDIA NEWS PRESENTATION  
IN CASE OF PHRA YANTRA



MISS CHANCHIRA PHAESUWAN

สถาบันวิทยบริการ  
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements

for the Degree of Master of Arts

Department of Mass Communication

Graduate School

Chulalongkron University

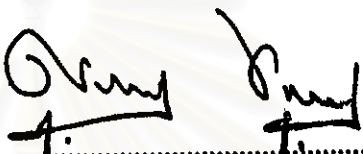
Academic year 1996

ISBN 974-636-452-9

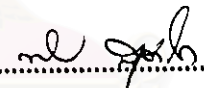
หัวข้อวิทยานิพนธ์      กระบวนการนำเสนอข่าวของสื่อมวลชนกรณีพระยันตระ  
โดย                              นางสาวจันทร์จิรา แม่สุวรรณ  
ภาควิชา                          การสื่อสารมวลชน  
อาจารย์ที่ปรึกษา              รองศาสตราจารย์ จุมพล รอดคำดี


---

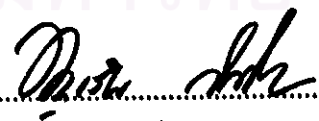
บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้นับวิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาโท

  
.....คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย  
(ศาสตราจารย์นายแพทย์ สุภวัฒน์ ชูติวงศ์)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

  
.....ประธานกรรมการ  
(รองศาสตราจารย์ ดร.นันทวัน สุชาติ)

  
.....อาจารย์ที่ปรึกษา  
(รองศาสตราจารย์ จุมพล รอดคำดี)

  
.....กรรมการ  
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ขวัญเรือน กิติวัฒน์)

พิมพ์ต้นฉบับบทคัดย่อวิทยานิพนธ์ภายในกรอบสี่เหลี่ยมนี้เพียงแผ่นเดียว

จันทร์จิรา แผลสุวรรณ กระบวนการนำเสนอข่าวของสื่อมวลชนกรณีพระยัตรีระ  
(PROCESS OF MASS MEDIA NEWS PRESENTATION IN CASE OF PHRA YANTRA)  
อ.ปรีกษา รองศาสตราจารย์จุมพล รอดคำดี, 158 หน้า. ISBN 974-636-452-9

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อวิเคราะห์กระบวนการนำเสนอข่าวของสื่อมวลชนกรณีพระยัตรีระ  
ด้วยวิธีการวิจัยเชิงคุณภาพ ซึ่งอาศัยการเก็บรวบรวมข้อมูลจากชาวหนังสือพิมพ์และข่าวจากโทรทัศน์ ในช่วง  
เดือนมกราคม-มีนาคม พ.ศ.2538 และสัมภาษณ์บรรณาธิการ หัวหน้าข่าว และแก้ไขข่าวจำนวน 11 ท่าน

แนวคิดเกี่ยวกับการนำเสนอข่าวของสื่อมวลชน พบว่านอกจากสื่อมวลชนจะตระหนักถึงแนว  
นโยบายขององค์กรและผู้บริหารงานข่าวแล้ว ยังคำนึงถึงหน้าที่ของสื่อมวลชนในการแสวงหาข้อเท็จจริงเพื่อ  
นำเสนอให้ประชาชนทราบถึงเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น เพราะเห็นว่าข่าวนี้มียอดประกอบทางข่าวสูง ส่วนแนวทาง  
ในการคัดเลือกประเด็นข่าวของสื่อมวลชนต้องอยู่ภายใต้กรอบนโยบายขององค์กรและผู้บริหารงานข่าว เช่นเดียวกัน  
และต้องเป็นข่าวที่ผู้คนให้ความสนใจและมีผลกระทบต่อคนจำนวนมาก โดยจะนำประเด็นเล็ก ๆ ของ  
เหตุการณ์มานำเสนอเป็นสีสันของข่าว

วิธีการนำเสนอข่าวของหนังสือพิมพ์ จะใช้กลวิธีและรายละเอียดในการนำเสนอที่แตกต่างกัน  
ขึ้นอยู่กับแนวนโยบายขององค์กรและความถนัดของผู้เขียนข่าว เช่น การพาดหัวข่าว การใช้ถ้อยคำ ภาษา  
คำย่อ และเครื่องหมายต่างๆ เพื่อดึงดูดความสนใจและเร้าอารมณ์ สร้างความรู้สึกให้กับผู้อ่าน ในบางครั้ง  
ยังสร้างความโน้มเอียงใจด้วยการใช้คำที่แสดงอคติโดยใช้ความนึกเห็นของผู้เขียนลงไปในข่าว และเนื่องจาก  
เหตุการณ์นี้ผู้คนสนใจเป็นจำนวนมาก จึงนำเสนอในลักษณะลำดับเหตุการณ์ตามเวลาที่เกิดขึ้นเป็นฉากๆ  
และนำเอกสารหลักฐาน รูปภาพ สไลด์บัตรเครดิต กราฟฟิค แผนที่ มาเสนอเพื่อเป็นการยืนยันข้อเท็จจริง  
และสร้างความน่าเชื่อถือให้กับข่าว

ส่วนโทรทัศน์จะใช้ภาษาในการนำเสนอข่าวที่ค่อนข้างเป็นทางการ และตรงไปตรงมาตามข้อเท็จ  
จริง แตกต่างกันที่จังหวะและลีลาของผู้อ่านข่าวแต่ละช่อง มีการนำเสนอหัวข่าวเพื่อสรุปประเด็นหรือสรุป  
ใจความสำคัญของเนื้อหา การนำเสนอเนื้อหาข่าวจะอิงเหตุการณ์และบุคคลที่เกี่ยวข้องเป็นหลัก และใช้  
เทคนิคการตัดต่อเพื่อลำดับเหตุการณ์

นอกจากนี้ยังพบว่าปัจจัยภายนอกและภายในหลายประการที่มีส่วนกำหนดให้แต่ละองค์กรมีวิธีการ  
นำเสนอที่แตกต่างกันคือ สภาพการแข่งขัน การนับถือศาสนา นโยบาย คติของข่าว กฎหมาย  
จรรยาวิชาชีพ อุปกรณ์เครื่องมือ บุคคล รวมทั้งข้อจำกัดทางด้านเวลา

ภาควิชา ..... การสื่อสารมวลชน .....  
สาขาวิชา ..... การสื่อสารมวลชน .....  
ปีการศึกษา ..... 2539 .....

ลายมือชื่อนิสิต .....  
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา .....  
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม .....

พิมพ์ต้นฉบับบทความวิทยานิพนธ์ภายในกรอบสี่เหลี่ยมเพียงแผ่นเดียว

## C650421 : MAJOR MASS MEDIA COMMUNICATION

KEY WORD: PROCESS OF MASS MEDIA NEWS PRESENTATION/PHRA YANTRA

CHANCHIRA PHAESUWAN : PROCESS OF MASS MEDIA NEWS PRESENTATION IN CASE OF PHRA YANTRA . THESIS ADVISOR : ASSOC. PROF. JOOMPOL RODCUMDEE. 182 pp. ISBN 974-636-452-9

The purpose of this study is to evaluate process of mass media news presentation in case of Phra Yantra according to qualitative standards. News stories from newspapers and television were collected for this purpose during the period of January - March 1995, and eleven news editors were interviewed as well. The result of this study are as follows :

The mass media were concerned with Phra Yantra in the light of their responsibility to inform the public of the actual events which occurred and motivated by the high "news value" and public interest in this case. Nonetheless, each news bureau would select stories base on its particular news policies as well. They were also aware that information in this matter must has enough value to be interested and which affect many people. Small items of interest or even descriptions of the general atmosphere would be related as news.

Newspapers utilized a diversity of methods to sustain interest and arouse feeling regarding this story, such as headlines, catchwords, abbreviations, and symbols. In some cases, the news writer would strive to influence the perceptions of the reader by expressions of positive or negative connotation. Because of the great general interest this story generated, most of the newspapers would present a chronology or events accompanied, by scenarios and documents, such as picture, photocopied of credit card slips, graphic diagram which would reinforce the impression of objectivity in media coverage.

On Television, the description would tend to be summary and official - sounding, with differences noticeable in the pace or tone of the announcer. The other hand, presented its information straightforward, by means of editing, chronologies of important events, and profiles of major figures involved.

Besides, there are many external and internal factors involved in each news bureau regarding various news presentation methods, such as competitive conditions, religion, news value, law, morals, equipment & personnel and time limit.

ภาควิชา.....

ลายมือชื่อนิสิต *Chanchira Phaesuwan*

สาขาวิชา.....

ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา.....

ปีการศึกษา.....

ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม.....



## กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลงได้ ด้วยความช่วยเหลืออย่างดียิ่งจากผู้มีพระคุณหลายท่านผู้วิจัย ขอกราบขอบพระคุณ รองศาสตราจารย์จุมพล รอดคำดี อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ที่กรุณาให้คำแนะนำ คำปรึกษา และตรวจแก้ข้อบกพร่องต่าง ๆ เพื่อให้วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สมบูรณ์ รวมทั้งขอกราบขอบพระคุณ รองศาสตราจารย์ คร.นันทวัน สุขชาติ ประธานกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ และผู้ช่วยศาสตราจารย์ ขวัญเรือน กิตติวัฒน์ กรรมการสอบวิทยานิพนธ์ ที่กรุณาสละเวลาในการตรวจวิทยานิพนธ์ฉบับนี้

นอกจากนี้ยังขอขอบพระคุณสื่อมวลชนทุกท่านที่ได้กรุณาเสียดเวลาให้ความร่วมมือในการสัมภาษณ์และอำนวยความสะดวกในการเก็บข้อมูลเป็นอย่างดี

ท้ายสุดขอขอบพระคุณบิดา มารดาของผู้วิจัย ที่ให้ทุนสนับสนุนการเรียน และให้กำลังใจมาโดยตลอด ขอขอบคุณ คุณภักดีพงษ์ มาสศิริรัตน์ และน้อง ๆ บริษัท เอ็ม เซเทรา จำกัด ทุกท่านที่สละเวลาอันมีค่ามาช่วยเก็บข้อมูล และเพื่อนรักทุก ๆ คน ที่คอยให้กำลังใจตลอดเวลาในการทำวิทยานิพนธ์ฉบับนี้

จันทร์จิรา แผ่สุวรรณ

สถาบันวิทยบริการ  
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

## สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย .....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ .....	จ
กิตติกรรมประกาศ .....	ฉ
บทที่	
1    บทนำ .....	
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา .....	1
ปัญหานำวิจัย .....	13
วัตถุประสงค์ของการวิจัย .....	13
ข้อสันนิษฐานเบื้องต้น .....	13
ขอบเขตการวิจัย .....	13
นิยามศัพท์ .....	14
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ .....	14
2    แนวคิดและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง .....	15
แนวคิดผู้เฝ้าประตูสาร .....	15
แนวความคิดเกี่ยวกับการเลือกประเด็นข่าว .....	20
องค์ประกอบข่าว .....	23
คุณค่าข่าว .....	26
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง .....	29
3    ระเบียบวิธีวิจัย .....	30
แหล่งข้อมูล .....	30
วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล .....	31
การวิเคราะห์ข้อมูล .....	32
การนำเสนอข้อมูล .....	32

	หน้า
4 กระบวนการนำเสนอข่าวของสื่อมวลชน	
แนวคิดเกี่ยวกับการนำเสนอข่าวของสื่อมวลชนกรณีพระยันตระ	33
แนวคิดเกี่ยวกับการคัดเลือกประเด็นข่าวของสื่อมวลชน	38
วิธีการนำเสนอข่าว .....	42
5 สรุปผลการศึกษาและข้อเสนอแนะ.....	72
สรุปผลการวิจัย.....	72
ข้อเสนอแนะ.....	90
รายการอ้างอิง.....	91
ภาคผนวก.....	94
ก ตัวอย่างข่าว ภาพข่าว บทความของหนังสือพิมพ์ข่าวสด.....	96
ข ตัวอย่างข่าว ภาพข่าว บทความของหนังสือพิมพ์มติชน.....	121
ค ตัวอย่างข่าว ภาพข่าว บทความของหนังสือพิมพ์แนวหน้า.....	135
ง ตัวอย่างข่าว ภาพข่าว บทความของหนังสือพิมพ์ไทยรัฐ.....	145
จ ตัวอย่างข่าว บทความของหนังสือพิมพ์เดลินิวส์.....	153
ฉ ลำดับเหตุการณ์กรณีพระยันตระ.....	163
ประวัติผู้วิจัย .....	182

สถาบันวิทยบริการ  
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย